

Η Ευρώπη μπροστά στην επανάσταση των προσόντων και δεξιοτήτων

Ζούμε σε πολύ ενδιαφέροντες χρόνους. Παγκοσμιοποίηση, ψηφιακή οικονομία, τεχνητή νοημοσύνη, οι ευρύτερες τεχνολογικές αλλαγές αλλάζουν ακόμα και τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε την καθημερινή μας ζωή. Το μέλλον της εργασίας και το μέλλον της εκπαίδευσης και κατάρτισης καθίστανται απρόβλεπτα και οι μεγάλες αλλαγές καταργούν σε μεγάλο βαθμό τις χειρωνακτικές και επαναλαμβανόμενες εργασίες. Παράλληλα με την τεχνολογική επανάσταση τα προβλήματα παραμένουν και σε πολλές περιπτώσεις μεγεθύνονται. Μετανάστευση, ανεργία, κλιματική αλλαγή, πόλεμος, οι επιπτώσεις της πανδημίας, εργαζόμενοι μεγάλων ηλικιών είναι προβλήματα παγκόσμιας κλίμακας. Η επιτυχή ευρωπαϊκή συνεργασία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι συνυφασμένη με την ανάγκη παροχής εκείνων των προσόντων και δεξιοτήτων που θα επιτρέψουν στους πολίτες να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας γενικότερα.

Η τρέχουσα έρευνα του Cedefop δείχνει ότι η ευρωπαϊκή επαγγελματική κατάρτιση, αν και διαφέρει ανάμεσα στις χώρες, αλλάζει με πολλούς θεμελιώδεις τρόπους. Όχι μόνο γίνονται όλο και περισσότερο ποικίλα τα προγράμματα και τα προσόντα αντιμετωπίζοντας τις ανάγκες μιας αυξανόμενης τάσης στον τομέα υπηρεσιών αλλά επεκτείνεται και σε υψηλότερα επίπεδα, προκαλώντας την αντίληψη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως αποκλειστικά ακαδημαϊκού προσανατολισμού. Σε ορισμένες χώρες, αυτός ο συνδυασμός διαφοροποίησης και επέκτασης είναι ένα βήμα προς μια νέα διά βίου πραγματικότητα, προσαρμόζοντας την επαγγελματική κατάρτιση στις ανάγκες όλων των ηλικιών και σε διαφορετικά στάδια στη σταδιοδρομία και τη ζωή τους. Για το Cedefop το 2023 είναι ένα έτος ιδιαίτερα σημαντικό αφού οι δεξιότητες είναι στον πυρήνα των Ευρωπαϊκών προτεραιοτήτων. Η Ευρωπαϊκή συνεργασία που ορίζεται στην Ατζέντα Δεξιοτήτων του 2020, αλλά και στη Διακήρυξη του Osnabrück και στη Σύσταση του Συμβουλίου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης των δεξιοτήτων που απαιτούνται για τη διαχείριση της μετάβασης της Ευρώπης σε μια πράσινη και ψηφιακή οικονομία χωρίς αποκλεισμούς. Φυσικά αυτή η έμφαση που υπάρχει σε έγγραφα πολιτικής είναι απαραίτητο να συνοδευτεί από δράσεις εφαρμογής.